

"עוז אבנך ונבנית"

10 שנים לגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון

גליון מיוחד

ישע

443

שלנו

443 | במה תורנית אידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ
אב תשע"ה | 48 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

8 ד"ר ענת דוט
ההתגייסות התקשורתית

6 ראיון עם ליאור כלפא

4 ריח של זיכרון
מגוש קטיף

נדשת

על התקופה - תשעה באב

הרב קובי בורנשטיין

מנהל התוכן של המרכז למורשת גוש קטיף וצפון השומרון

ואפילו בהסתרה

אמת - מה כוונת חז"ל באומרים "רואה בשמחתה", הרי: "אם הפירוש שיראה בבניין ירושלים אם יהיה בימיו, מדוע לא יזכה כמו כל הדור? ואם הפירוש שיחיה עד הבניין והלא כמה צדיקים שנסתלקו מקודם?".

ועונה האדמו"ר מגור: "הפירוש שזוכה לראות בנחמת ציבור גם תוך הצער, כי הגלות הוא רק הסתר. אבל מי שזוכה להסיר ממנו ההסתר כפי בירור וזכות לבו כך יוכל לראות בנחמת ציבור ... אם כי היא [כנסת ישראל] בגלות עם כל זה השמחה גנוזה בה. כי יודעת שעתידיה להיות עטרה בראשו של מלך. כן מי שמשותף עמה בצערה זוכה לראות גם בשמחתה" (שפת אמת שמות תרמ"ג).

על ידי בירור "ההסתר" של החורבן, אפשר לנסות

זמן משמעותי במעגל השנה היהודי מוקדש לזיכרון כואב - 4 צומות, ימי ספירת העומר ותקופת שלוש השבועות. מדוע אנו מסתכלים לאחור זמן כה רב בשנה? שמעתי משמו של הרב גינזבורג שכל העוסק בעבר לשם העבר נקרא "עברייך". אך אנו איננו עוסקים בעבר בשביל לגרד את הפצעים ולהישאב למקום של הבכיינות והמסכנות, אלא היכולת שלנו להישיר מבט ולכוון את הלב אל הזיכרון הכואב, מאפשרת לנו לבנות בתוכנו תובנות חדשות היוצרות צמיחה ובנייה.

חז"ל למדו מהפסוק "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה" ש"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ע"ב). שואל על כך השפת

מאז בוצעה התוכנית חסרת ההיגיון לעקירת הישובים מגוש קטיף וצפון השומרון עברו עשר שנים קשות על כל אזרחי מדינת ישראל. עשר שנים בהן איבדנו את חיילינו במלחמות, חזרנו ממצעים צבאיים כמפסידים וירדנו למקלטים כשמעלינו מרחפות רקטות שנשלחות מהבתים אותם עזבנו. אותן טענות שנטענו לפני הגירוש לא עמדו במבחן המציאות ואף הבטחה לא קוימה. השבוע בישעמדה - על הבטחות חסרות תוקף ועל המהלך חסר האחריות.

המשך בעמוד הבא >

יציאה	כניסה	יציאה	כניסה
2017	1916	2020	1901
2021	1919	2023	1921
2021	1912	2024	1914

זמן השנה

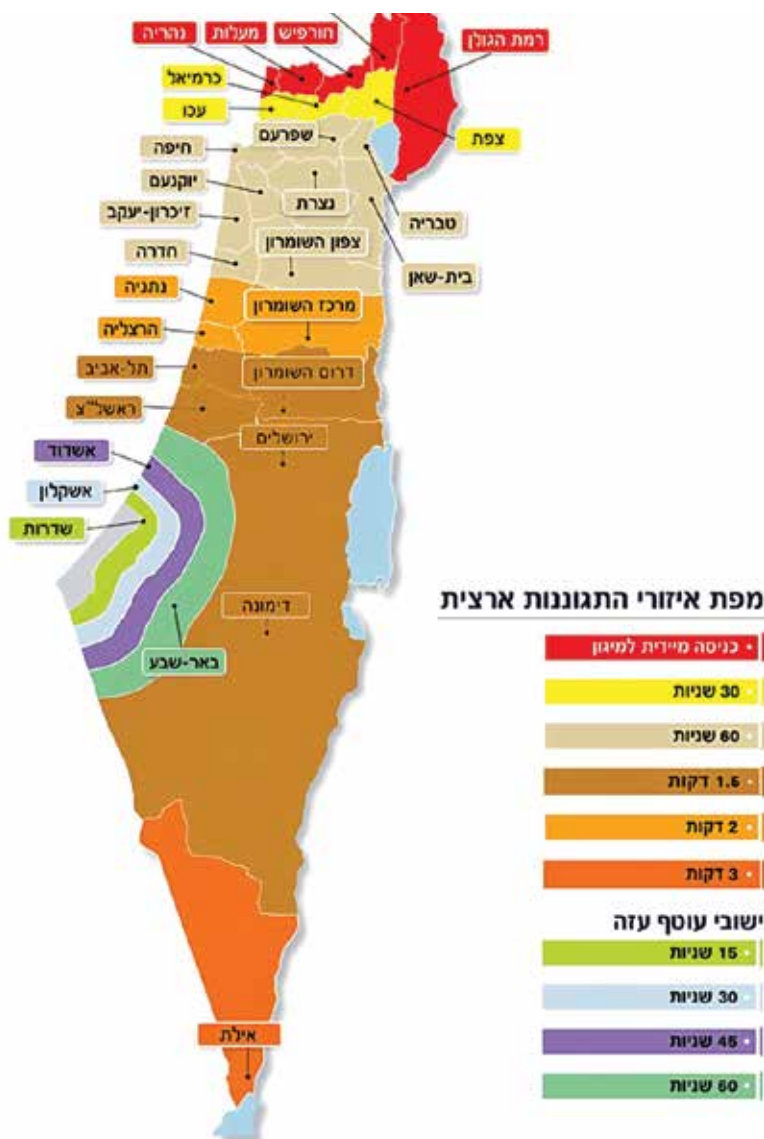
יום חמישי יד' אב 30/7

8:00 | יציאה מירושלים
ניצן > תצפית חץ שחור > כפר מימון > שומריה
20:00 | חזרה בירושלים

עלות למשתתף: 70 ש"ח
פרטים והרשמה באתר מועצת יש"ע: www.myesha.org.il
לפרטים נוספים - נדב: 052-5665052

להסתכל להתנתקות בעיניים

מסע בעקבות המאבק בעקירה וגירוש מתיישבי גוש קטיף בהדרכת ד"ר ענת דוט

מפת ההתגוננות הארצית של פיקוד העורף

שלחם לחיות חיים טובים ושקטים יותר. אם בעשרת השנים האחרונות היה השלטון ברצועת עזה מתמקד בפיתוח הרצועה במקום בהכנה למלחמה הבאה מצבם של תושבי עזה היה יכול להיות טוב הרבה יותר.

לפני עשר שנים הבטיחו לנו שאם רק נצא מרצועת עזה יהיו לנו חיים יותר טובים, שאם רק נפנה כמה ישובים יהיה ביטחון לתושבי המדינה, הכלכלה תשתפר פלאים, מדינות העולם יאהבו אותנו וכולנו נשב בארבעים השנים הבאות תחת הגפן והתאנה. בהחלטת הממשלה על תוכנית ההתנתקות נאמר כי "מטרת התכנית להוביל למציאות ביטחונית, מדינית, כלכלית ודמוגרפית טובה יותר". עניינו הרואות - תוכנית ההתנתקות לא עמדה בציפיות של עצמה. עשר שנים עברו ואנחנו עדיין אוכלים את פירות הביאוש של הגירוש מגוש קטיף וישובי צפון השומרון. אסור לתת למהלך הרסני שכזה לחזור שוב.

תמצא את עצמה במשא ומתן מדיני עם טרור. ומכיוון שברגע שמשא ומתן כזה מתחיל קשה מאוד לעצור אותו, התוצאה תהיה מדינה פלסטינית עם טרור. וכל זה בטווח די קצר. לא טווח של עשורים, אפילו לא שנים. אולי חודשים אחדים".

הגירוש לא פגע רק באזרחי מדינת ישראל, אלא הביא עמו סבל גם לתושבי הרצועה שכיום נשלטים על ידי ארגון טרור שמשמש כבספים ובמשאבים שהוא מקבל ממדינת ישראל לצורכי טרור. החינוך, הרווחה, התרבות והכלכלה של תושבי עזה - כל אלה נשארים מאחור בזמן שהריבונות הפלסטינית לוקחת את כל הכספים אליה לפיתוח תשתיות טרור דוגמת המנהרות הרבות שנחשפו בשנה האחרונה. מירוף החימוש בו מתעסק החמאס כדי להיות מוכן למערכה הבאה נגד ישראל דורש כסף רב שמושקע בהברחת נשק ותחמושת, בניית מנהרות ופרופגנדה אנטי-ישראלית - כסף שנלקח מתושבי עזה על חשבון האפשרות

עשר שנים חלפו מאז אותו גירוש נורא של עשרות אלפי יהודים מאדמתם שבישובי גוש קטיף וצפון השומרון. עשר שנים של כאב עצום שלא ניתן מנוח. חופי הזהב, החממות הפורחות מירק ובתי הכנסת המפוארים מביטים אלינו היום מאלבומי מזכרת ומזיכרונות רחוקים שמלווים בנעגועים לבית של כולנו.

פוליטיקאים ואנשי צבא הבטיחו לנו באותם ימים שההתנתקות תביא ביטחון ושלווה למדינת ישראל ומעמד בינלאומי חזק יותר. הם הבטיחו לנו חיים נורמליים אם רק ניסוג ונוותר על חבלי מולדת.

מבט עמוק יותר במציאות שמתרששת לנגד עינינו מראה שדבר כזה לא התקיים. בניגוד לאותם פרשנויות חסרות בסיס, בממוצע בכל שלוש שנים מדינת ישראל נגררת למבצע כזה או אחר עם ארגוני הטרור בעזה שמטילים אימה על אזרחים ישראלים באזורים נרחבים. הנסיגה ועליית ממשלת חמאס גרמה לכך שהחיים הטובים שהבטיחו לנו רחוקים מאתנו יותר מאשר בימים שלפני הגירוש.

אנשי אקדמיה ותקשורת אמרו לנו אז, שההתנתקות תראה רצינות כלפי בעלות בריתנו בעולם ותיתן לגיטימציה לפעילויות עתידיות. האם קיבלנו איזושהי הכרה בינלאומית מיוחדת מאז הגירוש? לא. גם היום אנו מושמצים באופן שוטף בכלי התקשורת ברחבי העולם על כל פעולה שמתבצעת ביהודה ושומרון וברצועת עזה, גם כאשר מדובר בהצלת חיי אזרחים. אנו מואשמים יומם וליל ב"כיבוש" ברצועת עזה למרות שכבר עשר שנים אנחנו לא שם.

אחת ממטרות העקירה היו להפריד בין מדינת ישראל לבין רצועת עזה, לא רק במובן הפיזי אלא גם במובן של הפסקת התלות שלהם במשאביה של מדינת ישראל. אף על פי כן, אומר סגן הרמטכ"ל לשעבר אלוף (במיל) דן הראל בשנת 2012, "אנחנו נושאים על גבנו את רצועת עזה. אני לא יודע אם הישראלים מודעים לזה, אבל אנחנו מספקים לרצועת עזה את כל צרכיה, אנחנו מספקים לרצועה חשמל, אנחנו מספקים לרצועה מים. המצב כיום הוא מצב אבסורדי, מרצועת עזה יורים עלינו רקטות ואנחנו בתגובה מספקים להם מים וחשמל, את האבסורד הזה חייבים להפסיק". כל זה והמערכת הבינלאומית עדיין ממשיכה להתייחס אלינו כאזרחים מלאים על המצב.

שרון בעצמו ידע שהמצב הביטחוני הוא לא הדבר המרכזי שמניע את תוכנית ההתנתקות - אלא הלחץ הבינלאומי להתקדמות מדינית. בראיון עם דב וייסגלס לפני הגירוש, כשהוא עונה לשאלה המנסה להבין את הגורם המרכזי שדוחף את שרון לבצע את התוכנית הוא אמר כי "הראייה המפוכחת של אריק אמרה שיש חשש שיחוסל העיקרון שהיה ההישג המדיני ההיסטורי שלנו. העיקרון שחיסול הטרור קודם לתהליך מדיני. ואם יחוסל העיקרון הזה, ישראל

להבין - גם בתקופת החורבן עצמו - איך הוא חלק מהתהליך שמכין את הצמיחה וההתחדשות של הבניין העתידי. מתוך כך, גם כשעדיין נמצאים במצב הלא מתוקן, מתמלאים כבר בשמחה בגלל השייכות למהלך השלם של החורבן כחלק מההכנה לגאולה. ואם אפשר קצת להרחיב את פירושו של השפת אמת, נאמר זאת כך: "כל המתאבל על ירושלים" - דהיינו, כל העושה תהליך של עיבוד האבל והכאב, באופן שהוא מרשה לעצמו לחוות במלואו את הטלטלה שהקב"ה פעל בעולם. אזי, דווקא "זוכה ורואה בשמחתה" - כלומר הוא זה שיזכה לכך שיוכרן חורבן העבר יוליד בתוכו תובנות חדשות אשר יאפשרו לו לפעול את הפעולות הנדרשות לקדם את הבית גאולת העתיד.

כך גם העיסוק בעקירה מגוש קטיף וצפון השומרון. מבחינתי האישית, אבל נראה לי שגם מבחינת

הציבור הציוני-דתי, זהו אחד האירועים המכוננים שעברו עלינו בשנים האחרונות. מה אנו עושים עם זיכרון כואב זה? כשהקב"ה מטלטל אותנו טלטלה גדולה, הוא עושה זאת בכדי שנלמד מכך משהו חדש. הסוגיות הבסיסיות הן העוול הנורא של הטיפול הממשלתי בתושבי גוש קטיף או איך למנוע את הגירוש הבא. אבל, לעניות דעתי, יש כאן מכלול רחב הרבה יותר. התשובות לשאלות אלו יינתנו רק אם נצליח להרחיב את מבטנו למכלול המציאות בה הקב"ה שם אותנו.

האבל והכאב על גוש קטיף מציפים שאלות רבות הקשורות להבנה המורכבת של תהליך הגאולה. לחיבור בין ישראליות ליהדות. שאלות על דמוקרטיה וניהול מחלוקת מתוך אחריות לאומית. ועל יחסי הגומלין בין שפה אידאליסטית לבין ניהול

חיים טבעיים ואוטנטיים. מה התחדש אצלנו אנשי ההתיישבות ואוהבי ארץ ישראל? מה זה אומר על מערכת היחסים ביננו לבין החברה הישראלית? איך זה משפיע על מאבקי האליטות המתרחשים כעת במדינה?

דרך אלפי המבקרים הפוקדים אותנו במרכז המבקרים בניצן, אנו מרגישים כי בעת האחרונה יש שינוי משמעותי. משהו בליבם של ישראל נפתח לשמוע את סיפור גוש קטיף וצפון השומרון.

אם נתבונן במה שעבר עלינו בעשר השנים האחרונות נוכל לראות שעברנו תהליכים משמעותיים ביותר בתחומים אלו וכנראה שמשבר החורבן דוחף אותנו ללידה חדשה. יהי רצון שנדע לקחת את מורשת גוש קטיף וצפון השומרון בעיניים פקוחות ובלב רגיש בכדי שמתוך הכאב והאבל נזכה לראות בשמחת הבניין.

ההקפאה של נתניהו חונקת אותנו

ראש הממשלה הנחה את מערכת הביטחון להקפיא בפועל את כל הליכי התכנון והשיווק בירושלים, ביהודה ושומרון ונקעת הירדן לתקופה בלתי מוגבלת.

זוד אלחייני
ראש מועצה אזורית בקעת הירדן

קידום ופיתוח ההתיישבות הם הערובה לביטחון מדינת ישראל.

יגאל להב
ראש מועצה מקומית קרני שומרון

ביטול ועדות התכנון מהווה סתימת קנה הנשימה של כל ההתיישבות באשר היא. במקום להתמודד עם שאלות תכנוניות לגיטימיות, מתבצעת בריחה מהמציאות הקיימת, וזו אינה מנהיגות.

אבי רואה
ראש מועצה אזורית מטה בנימין וי"ר מועצת יש"ע

אנו דורשים מראש הממשלה לקיים את הבטחתו, להפסיק את ההקפאה התכנונית בירושלים ובהתיישבות, ולעצור את מסע ההרס.

אסף מינצור
ראש מועצה מקומית אלקנה

תכנון הוא המפתח לעתיד הישוב והתושבים. הפסקת התכנון ביהודה ושומרון פוגעת בהתפתחות וביכולת להעניק לתושבים את הזכויות שמגיעות להם. אסור שמצב כזה ימשך!

דווידי פרל
ראש מועצה אזורית גוש עציון

הריסת הבתים בחסות בג"צ והקפאת הבניה בחסות ממשלת ימין כמוה כגזרת הספר הלבן מימי המנדט הבריטי. ביטול וועדות התכנון מהווה גדיעה ממשית לא רק של עתיד ההתיישבות אלא אף של ההווה.

יוחאי דמרי
ראש מועצה אזורית הר חברון

ראש הממשלה שהתחייב בעבר שלא תהיה הקפאת בניה נוספת פועל כעת על מנת למנוע את פיתוח ההתיישבות כולה. אם ממשלת ישראל בוחרת לחנוק את ההתיישבות ולהפנות גב לציבור בישראל שבחר בה, עליה למר זאת מפורשות ולשאת בתוצאות.

לעצור את ההקפאה למנוע את ההריסה

מוגש לחומר למחשבה ע"י מועצת יש"ע | חפשו אותי בפייסבוק "ישע שלי"

עשר שנים לגוש קטיף

כמו ריחות שבאים עם תקופות, עשר שנים שבתקופה הזאת ישנם רגעים שאני מריחה פיזית ים תכול-טורקיז, הכי יפה שראיתי. גם ריח החול מתגנב עם קולות צחוק וחוס של צהריים בטרמפים בדרך לים. כשחולפים הימים הריח הופך לקולות. וכמו אז, קולות שירה מלווים אותי לכל מקום. כשאני מגיעה בערב תשעה באב לקריאת מגילה בבית הכנסת, אני יכולה כבר להריח, לשמוע ולראות בעיני מאות נשים וגברים מצטופפים בכל סנטימטר ושרים בכאב ובאמונה: "שייבנה בית המקדש במהרה בימנו" ושרים שוב ושוב והרגלים כבר לא נושאות את הגוף, והגרון כבר יבש מחוסר שתייה ומשירה חוזרת, אבל הלב לא מפסיק לשיר. שבועות אחרי הגירוש הייתי מסתובבת ברחובות ושומעת שירה. שומעת אלפי אנשים ששרים בערב תשעה באב. שומעת אלפי בנות צעירות שרות בדמעות "תפילה לעני כי יעטוף" מול ארון קודש פתוח. כבר הפסקתי לשאול אנשים סביבי מהיכן מגיעים הקולות. הבנתי שהם נמצאים בתוכי. עשר שנים של הייתי מסוגלת לשיר את השירים האלה. עשר שנים שכמעט ולא הוצאתי מילה על מה שהיה שם.

עשר שנים. אני מורידה בחשש שקית מהארון, זאת שהתעלמתי ממנה בכל מעבר דירה. מוציאה חולצה כתומה שליוותה אותי בכפר מימון ואיתה נכנסתי לגוש ערב י"ז בתמוז. שלושת השבועות ועוד קצת. מרדפדת בתמונות ונזכרת. נזכרת איך ישוב שלם התאסף בביתה של עולה חדשה מיוחדת במינה בפאתי כפר מימון שפתחה את דלתה וליבה לרווחה. נזכרת איך ביומי הראשון בנווה דקלים שובצתי אצל משפחה שבמקריית מדינה נשאה שם זהה לזה של האשה. דור שני לאנשים נפלאים. הלאה, למחברת כתובה שורות צפופות, תיעוד של "מטה האירוח" שנטלתי בו חלק בשמותי שם. כמעט ולא מאמינה שזה מה שהספקנו לעשות בחודש האחרון של הגוש. טבלאות מלאות של התאמה בין "אורחים" לתושבים, פרטים של ערבי תרבות לכולם, שידוך בין מי שנזקק לעזרה למי שרצה לעזור. כולם עברו אצלנו בראונם לקחת חלק בימי נווה דקלים שמי-ידע-שיהיו-אחרונים.

שבת חזון, מספר ימים לפני הגירוש. אני רואה בחיך את התמונות של הכנות השבת ונזכרת. קידוש המוני לכל האלפים שגדשו את רחובות היישוב, פעילויות לנוער וילידים, שיחות למבוגרים, תפילות שבת בכל מדרשאה פנויה. התמונות מספרות אופטימיות ושמחת נעורים תמימה, ההסתכלות המאוחרת כבר מריחה שם את ריח החורבן.

התמונות מתחלפות. הימים האחרונים הגיעו. כחלק מצוות הפעולה קיבלתי אחריות על בית הכנסת בו התרכזו כל הבנות. האווירה הייתה קשה. בכאב האצבעות שלי פוגשות בשקית במכשיר הקשר. כל אחד מצוות המטה נשא אחד כזה וכזה שמרנו על קשר מהעמדות השונות. זה היה תכליתי ותמים - אין שיחות חולין, הכל לשם שמיים. נזכרת איך ערב אחד הדלקתי את המכשיר ובכיתי לתוכו: "סליחה חברים, אני יודעת שאסור לתפוס את הרשת, אבל אני לא יכולה יותר, אני נשברת". תוך כמה דקות התייצבו החברים ולקחו אותי איתם. ישבנו בבית אחד מהתושבים ושרנו. הדמעות יודעות הקץ והאופטימיות שוב ושוב התנגשו בכאב בלתי נמנע. בתמונה הבאה אנחנו כבר ברחוב. אחד מהתושבים נכנס לבית ואמר:

אנחנו מחכים לכן! בכוחות אחרונים סיפרתי להם שזה נגמר, גוש קטיף חרב. ההורים והחברים חיכו בתחנות האיסוף. נסענו אל הכותל וכל הדרך אני שומעת שירה אדירה שבוקעת מהאין. כשהגענו הבנתי מהיכן היא נבעה, כולם כאן! אני שומעת! כולם שרים! רחבת הכותל שוממה בחצי הלילה. אף אחד לא שר, ומי שכן שם, עסוק בלבכות. בנות נוספות שהגיעו משם נאספות עימנו לחיבוק אחרון. עם הימים שעברו הפסקתי לשאול מהיכן נובעים קולות השירה, הבנתי שהם נמצאים בתוכי. בתחתית השקית עוד יש קצת חול ומספר צדפים מפוזרים. לא רציתי לקחת מזכרות, לא רציתי להאמין שנעזב, אבל כמה צדפים בכל זאת מצאו את דרכם אלי. מאוחר יותר הם יהיו חלק מהשרשרת שענדתי בחתונתי. לפני שבירת הכוס הזכרתי לכולם גם את חורבן הגוש. שני מאורעות החורבן ששונים בתכלית זה מזה כרוכים אצלי מאז יחד. אולי איננו יודעים מהו חורבן הבית, אולי לא נוכל להקיף בשכלנו מהו חורבן אומה שגולה מארצה. אבל רסיסים מהחורבן הגיעו אלינו. אני יודעים מהו חורבן בית פרטי, אני יודעים מהי קהילה שגולה ממקומה. החפצים חוזרים לשקית. עשר שנים והם עדיין לוהטים כמו ברגע שהכנסתי אותם לשם. כשחזרתי, עוד הסתובבתי חודשים כסהרורים. כדי לא ליפול הצטרפתי לכל יוזמה שיכולתי, אבל הצלקת לא הגלידה. אני ישנה במיטתי שבבית וחברי הטובים נודדים מבתי מלון לאכסנויות ומשם לבתים ארעיים במסע שלא נגמר. אין קץ לכאב. השקית חוזרת למקומה. ילדיי מביטים בי ולא מבינים למה אמא בוכה מתמונות של ים, חברים וחיללים. הם לא יודעים עדיין מה זה גוש קטיף, הם נולדו למציאות של מקום חרב בגוף העם ובנפש של אמא. שמות ירושלים שזורים בשמותיהם, הם יודעים כי עלינו לשאוף לבניין של כל מה שחרב. אני מתבוננת בהם ומתפללת שיחד עםם נהיה דור של גאולה.

"חברה", יש כאן המונים מחוץ לחלונות שמקשיבים - צאו אליהם". יצאנו עם כלי הנגינה ובמשך שעות הסתובבנו בכל היישוב. אחדים הפכו לעשרות שהפכו למאות וכבר לא יכולתי להקיף במבטי את כולם. שעת חצות עברה, נכנסנו ליום הפינוי הרשמי, אבל לא נתנו לכלום להפריע. שרנו לחיילים שעמדו בפנים חתומות בשורות, שרנו לצווי הפינוי שחולקו ביד נדיבה והודבקו על הדלתות, שרנו לחרדה מפני הבלתי נודע ושרנו לתקווה הבלתי הגיונית שליוותה אותנו בכל רגע. לבסוף, ברגלים כושלות הודיתי לחברי וחזרתי ברוח מחוזקת לתפקידי.

בוקר הפינוי. המדים מקיפים אותנו מכל כיוון. ברמקול כורזים לצאת, הרגעים האיומים החלו. בטלפון אני מבקשת מהורי המודאגים - עזבו את הטלוויזיה, אני כבר אספר לכם מה היה. לכו להתפלל, אנחנו זקוקים לרחמי שמיים.

השעות עוברות. אנחנו שרות ובוכות ומתפללות. אני מסירה את ווסט הצוות ומודיעה שסיימתי את תפקידי. אני קעת חלק מהן לטוב ולרע. האחרון לצאת מהשקית הוא הדגל שבו בחרתי להתעטף בצאתי מבית הכנסת. את המדינה שלי לא ייקחו לי. מפקד הכוח מסביר לנו - תוכלו לצאת ברצון או בכוח. החיילות נכנסות ולא מביטות לנו בעיניים, לרגע מטורף אחד אני מרגישה כי איפשרו בפנים אני יכולה לחוש את תחושת כניסת הרומאים למקדש והחורבן מכה בעוז. שתי חיילות נישאות אלי ואל חברתי: "תורצו שנלווה אתכן החוצה או שניקח אתכן בכוח?" אני מסתכלת עליהן ובוכה - זה משנה מה אני רוצה? הגוף חדל להקשיב לי. אני אפילו לא יכולה לקום. החיילות נושאות אותי החוצה ונזנפות על ידי עובדת סוציאלית שהייתה שם: "אתן לא רואות שהיא לא תעשה בעיות? תוציאו אותה בכבוד". וכך, נתמכות ומובלות על ידי החיילות, אנו יוצאות יד ביד מבית הכנסת.

עלינו לאוטובוסים. במכשיר הקשר עולים קולות: "זה לא נגמר! תנערו את האוטובוסים! תברחו,

"בין הרי חברון"
לא נדם עוד צעד

צעדת אלעזר

בהדרכת משותפת של מובילי הטילים באזור

13 שנים מלאו להירצחו של אהובנו
שמאי אלעזר ליבוביץ שנרצח ערב יום הולדתו
בפיגוע בין כרמל לזוף עם יוסף,
חנה ושובאל דקשטין ה"ד.

האזכרה לזכרו תתקיים
ביום ראשון
י' אב | 2/8
בשעה 15:00
בבית העלמין העתיק בחברון

12:00 יציאה מרכזל בחובלת **מעיינים לטיסות**
למטרת טיול המסורת בספר מדבר יהודה
אורך המסלול כ-10 ק"מ רמת קושי
מטיב לכת - כנוני

13:00 יציאה מבית ג'ל' למסלול יפה נגיד בחובלת
אורך המסלול כ-12 ק"מ רמת קושי
מטיב לכת - כנוני

14:00 טיול לרכיב 4*4 בתצפית מרהיבת וברכות
מבואות ברמת מדבר יהודה. **טייל הג'יפים**
בהובלת כישש סוסיא.
הטיול מתוך בעלי רכב 4*4 בלבד

16:00 יציאה מתל זוף ומעינות הקטנים
בהובלת **מדרשת חברון**
אורך המסלול כ-4 ק"מ רמת קושי מספחות,
ללא עגלות

19:00 כל המסלולים מסתיימים באגודת
בכניס מטיילים, חתברים והמשפחות.

52-8990433 להרשמה, לפרטים, להצטרפות להסעה או להצעת טרמפ **אנא סמסו ל-**

מפנה אורח: רחוב הר חסידים, חדרון | וואלה: הר חסידים, חדרון | וואלה: הר חסידים, חדרון | וואלה: הר חסידים, חדרון

10 שנים לגירוש מגוש קטיף וצפון שומרון

מרדכי (מוכי) בנר

מנהל מרכז קטיף להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון

ומאוחר יותר, לאחר מלחמת ששת הימים, כשהוקם הגוש המוכר. זו לא המצאה שלנו, זו המשכיותה של שרשרת שנקטעה, ועוד תחזור.

חשובה לי מאד הנקודה הממלכתית. גוש קטיף קם, נתמך ונשאר על כנו לאורך השנים בהסכמת כל ממשלות ישראל. לא הפרנו שום חוק, לא בקומו ולא בגירושנו. המקום פרח ושגשג לאורך שנות חיים. גירושנו, לעומת זאת, לוה בתהליכים לא לגמרי דמוקרטיים, ולא ארחיב. למרות המציאות הבלתי נתפסת הזו בה חיינו אז, מצאנו את עצמנו בין הפטיש לסדן, בין מאבק אלים שאת תוצאותיו מי ישרנו, לבין אחדות אחים - והכרענו לטובת העם, שגם זה מסר שחשוב ללמדו ולזכרו. אמנם יכולנו לעשות זאת גם בדרך אחרת, שכמעט קרתה, אבל בחרנו לעשות זאת בדרך של אחדות ושבאהבה ננצח. היינו במצב כמעט בלתי אפשרי, נוגד וכואב, בין מאבק על בית וארץ, לבין אחדות העם, ויכולנו לו. עד היום אני לא ממש מבין איך הכל עבד, איך עברנו את הימים הללו, אבל כך בדיוק זה היה. הגירוש לא ברור ומוכן עד הימים האלו, מה טוב רצה הקב"ה שיצא ממנו לעם ישראל - לא ידוע. בוודאי שיבואו ימים יפים מאלה - ונבין. הלוואי ובעזרת ה'.

איתה, אבל אני חשבתי לנכון להקים מוסד ממלכתי שיאפשר לנו לפעול. במקרה הזה המטרה מאד מקדשת, ואת מירב האמצעים. היום מרכז קטיף בניצן פועל מתוקף החוק להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון ובו ארכיון, מכון מחקר ומרכז מבקרים - מוזיאון, מרכז ממלכתי שמתוקצב ופועל ישירות תחת משרד ראש הממשלה, צעד זה מאפשר לנו כר פעולה נרחב ומיסוד מפעלי זיכרון כמו: הכרזת יום גוש קטיף במערכת החינוך - כ"ב בשבט, איסוף חומר ארכיוני עשיר, מפעל תיעוד צילומי ומתומלל שבו למעלה מ-850 ראיונות אישיים, אנו מוציאים מסע כיסופים לבוגרי כיתות "י מדי שנה, סמנריון "סיירי קטיף" לבוגרי כיתות ז' וח', מפעילים הוצאה לאור של ספרים, סרטים וכמובן - הקמנו את מרכז המבקרים בניצן, המספר את סיפורנו מתחילתו ועד סופו הכואב, עם דגש על שנות פריחתו הרבות ותרומתן למדינה.

חשוב לי שתזכר היסטוריית החבל מתחילתה, מימי התלמוד, אחר כך במסגרת מלחמת תש"ח כשראשי המדינה דאד ראו והבינו את החשיבות הרבה בתפיסת האדמה הזו, אז הוקם כפר דרום במסגרת מבצע אחד עשר הנקודות בנגב,

כשפנו אליי מוועד המתיישבים וביקשו שאטפל בנושא התייעוד והתודעה של גוש קטיף וצפון השומרון, עמדו לנגד עיני מספר דברים. חשוב היה לי מאד שהגוש יזכר על ידי תפארתו, ובהדגשה רבה. חיינו שם 35 שנה, שלושה דורות בשמחת האדם והאדמה, ורציתי שדווקא זה ייערב בזיכרון הלאומי, ולא רק התמונות האחרונות והכאובות של בכי, קריעה, הזנחה, אש ותימרות עשן. מולי עמד חבל ימית שפונה. מי זוכר היום את שמות ישובי המועצה דאד "מנהל אזורי איתם", מי זוכר כמה היו, מתי ואיך פונו, זה עצוב לי. החלטתי לעשות כמה שיותר, לכמה שיותר מגזרים וגילאים, וזאת על מנת שגם ברבות השנים, גוש קטיף יזכר. כדי שידעו עליו כמה שיותר, וגם על העוול הנורא שקרה לנו, על אנשים נפלאים שחלמו ולחמו, חיו חיי פשטות ויופי על כל המשתמע מכך ולא רצו לוותר למרות המצב המורכב והקשה שהיה שם באותם ימים.

כדי להגיע למטרה זו של זיכרון ארוך טווח, צריך כמובן תקציב קבוע. אני לא מתבייש לומר זאת - הגענו למסקנה שאני יודע שהיא שנויה במחלוקת בין אנשינו, לא כולם מסכימים

לא היה קהל

ראיון עם ליאור כלפא חן גלעד

יאור כלפא, 45, גדל במושב שרשרת, לאחר שהתחתן עבר לאופקים כחלק מהגרעין התורני ולאחר פעילות ענפה בתנועת

בני עקיבא הגיע לגוש קטיף. עקב בקשתו של מנכ"ל אולפנת נווה דקלים לבוא ולעזור עבר כלפא לנווה דקלים. כשהגיע, התאהב במקום וכמובן בקהילה. בשנת 2001 החל לשמש כיו"ר מזכירות הישוב. לאחר הגירוש החל בתפקידו כיו"ר וועד מתיישבי גוש קטיף, אותו הגוף שמטפל במפונים מיום הגירוש ועד היום. לפני כשלוש שנים עזב את התפקיד ומשמש כיום כמנכ"ל בית מוריה בבאר שבע.

מה היה התהליך המרכזי אותו עברה קהילת גוש קטיף בעשר השנים האחרונות?

"אין ספק שעשר השנים האחרונות הן שנים של עליות ומורדות גם בתחום הקהילתי וגם בכל תחום אחר. לפעמים אתה נתקל בגעגוע עז למקומות בהם גרנו, היו לי שם שבע שנים של מגורים. אתה מחובר למקום, והגעגוע הוא רב. אפשר להסתכל על חצי הכוס המלאה ולומר שעם כל הקשיים והבירוקרטיה הצלחנו להקים התיישבות נהדרת. אבל מאידך, רואים את המשברים, את המשפחות שלא מצליחות ושלל הקשיים בדרך. התהליך הזה יצר והעצים בעיות כאלו ואחרות - משברים כלכליים וזוגיים וזר לא יבין זאת. ניתן לראות כי גם עשר שנים אחרי, אותם אנשים שהיו בהנהגה עדיין עסוקים בעזרה למשפחות. אותם אנשים שהיו בהנהגה נדרשים לסייע."

באותם ימים קיבל כלפא משמעותית שאומרת שכל עוד לא הגיעה העת, לא מנהלים משא ומתן עם הממשלה. חלק

מהישובים החליטו לחתום על הסכמים עם שלל גורמים ממשלתיים בתקווה שלאחר מעשה יוקל המצב. אך מנגד, היו ישובים כמו נווה דקלים שהחליטו שלא לחתום על אף הסכם.

"באותם ימים כלל מערכת המדינה - בין אם בתי המשפט, התקשורת וכל גוף אחר - היו מגויסים כמו עדר אחרי אריק שרון. מה שהם ניסו לעשות זה היה בעיקר להציג את המהלך כמהלך חיובי ונכון, להציג מצג שווא של פתרונות, מצב של לחץ בלתי נסבל. הם אמרו שמי שלא סגור לא יהיו לו פתרונות. נאמר שמי שיישאר אחרי 15 באוגוסט, הרכוש שלו יולאם. מרבית הקהילות החליטו לא לתת יד. למעלה מ-80 אחוז מהאוכלוסייה הייתה בבתיים תוך כדי הגירוש."

ובאמת להיות נון-קונפורמיסט היה כמעט בלתי אפשרי, במצב כזה כאשר כולם הולכים כמו עדר לכיוון אחד. ומאידך, לקיחת הסיכון אינה קטנה. אך בתהליך ההנהגה שלו, קבע כלפא את מתווה הדרך המתאים לקהילה שלו.

מה אתה חושב שמנהלת סל"ע רצתה לייצר?

"היה ניסיון ליצור לחץ פסיכולוגי על ציבור שנמצא באי וודאות. על מנת שאנשים יגיעו למשרדי המנהלת, יחתמו על מה שצריך ויתפנו או לא יתפנו מרצון. וכך יצא שזה היה תלוי בהנהגה של כל ישוב וישוב. למשל, נווה דקלים החליטה שלא לדבר עם המדינה לפני העקירה, אין ספק שהיה סיכון, אבל ברגע שיש לך ערכים, אתה לא חופר לעצמך את הקבר לפני שאתה מת."

מתברר, בדיעבד, שבעוד פרמטרים ההחלטה לחתום עם גורמים ממשלתיים הייתה טעות -

"התחושה שלי היא שברגע שאתה מצליח לייצר מצב שאתה לא בכיס של המדינה - אתה מגיע למשא ומתן בעמדה יותר טובה, הצד השני לחץ להגיע להסכמים. אני יכול להגיד שגם מנכ"ל משרד ראש הממשלה וגם מנהלת סל"ע היו לחוצים מאוד להתקדם עם הקהילות שטרם סגרו וכך זה הביא למצב שקהילות שחתמו הלכו לצד. היו מחאות של תושבי הגוש שכן חתמו והרגישו שרימו אותם, הם פשוט הרגישו מקופחים. לצורך העניין, קהילת נווה דקלים לא הסכימה ללכת להגרלת "ליל הכיסאות הלבנים" כי לא נפתרו מספר בעיות, למחרת ישבו איתנו וכך הגענו להחלטה 1149 - החלטה שמטרתה להבטיח אפשרות ועדיפות לדור הצעיר של תושבי גוש קטיף לרכוש מגרשים בניצן ושנפתרה למען תושבי נווה דקלים. העמדת פתיחה שלנו הייתה יותר טובה, ההחלטה של הנהגת נווה דקלים והתמיכה הרבה של הציבור והתושבים. למרות שכולם ידעו שאנחנו הולכים אל הבלתי נודע."

איך ראתה את המדינה באותם ימים?

"היה קשה. כמי ששירת בחטיבת גבעתי ובמילואים. היה קשה לראות את ההתנהגות של המדינה - מהצד המשפטי ומהצד הפוליטי. מדובר פה על מהלך שבו אף אחד לא השקיע רגע. חברי הכנסת שלא הכירו את השטח, המערכת הביטחונית של צהל - כולם ביחד אפשרו את זה למרות שרובם ככולם ידעו את המשמעות הביטחונית של העניין. היה קשה להניף את דגל ישראל, הכעס היה רב. לאחר שעברו החודשים הראשונים, כולנו הבנו שמנהיגות

לסמוך על זה, צריך לעבוד על התודעה של הציבור הישראלי. כמעט ואין הקמות של ישובים חדשים ולכן כל סוגיית ההתיישבות היא נושא שצריך לקדם בממשלה בכנסת."

כיום גרים בניצן כ-215 משפחות מנווה דקלים והצטרפו עוד כ-200 משפחות צעירות. רוב המשפחות הצעירות הן בעצמם אותם ילדים של משפחות שגרו בגוש קטיף והמשיכו את חייהם בניצן. אחד הדברים שמהווים משמעות לקהילה הוא שיש לה המשר, כך רואים שיש לה חיים. ואפשר לומר שאם כלפא וחבריו לא היו מחליטים את החלטה 1149 המציאות הזאת לא הייתה קיימת.

קהילת נווה דקלים מנתה כ-468 משפחות, והתפצלה לשלושה מקומות - ניצן, בני דקלים שבמזרח לכיש ועוד כ-90 משפחות ביד בנימין. כל קהילה השתקעה במקומה, נוצרו קהילות חדשות וכל אחד הביא איתו את הסגנון המיוחד של נווה דקלים לישוב החדש שלו ולקהילה החדשה שלו.

"אני עוד מאמין, שכמו שעם ישראל דבק באמונתו במשך כל שנות הגלות והאמין שאנחנו עוד נחזור וניישב את הארץ, כך אנו עוד נזכה ליישב את חבל עזה. השורשים של חבל עזה קדומים ועזה הינה חלק בלתי נפרד מארץ ישראל לאורך כל ההיסטוריה. כשמסתכלים 10 שנים אחורה היו כבר שלוש מערכות באותו השטח. מי שרצה לברוח מצא עצמו בעימות ברמה גבוהה. מי שרצה לברוח מלחץ בינלאומי, קיבל עצמו בלחץ בינלאומי כבד יותר ולכן, ההתיישבות היא הבטוחה למזרח התיכון." ●

נשארים יחד. בהתחייבות הזאת עמדנו, הקהילה בריאה וקיימת. אין ספק שיש בעיות ולא כל דבר הוא פתיר וצריך להתמודד עם הקשיים."

איך עושים את המהלך הזה?

"הבאתי את הקולות של המשפחות, אני מוצא עצמי בתוך הלילה יושב עם משפחה שיש אי הסכמה בתוך הבית, האישה רוצה להישאר הבעל רוצה לארוז, היו מציאות לא פשוטות. איך משהחרינו כדי ששלוש הבית יישמר. מה שחזק אותי וגרם לי להבין את הדרך היה ההבנה שאתה לא יכול לגזור גזירה על הציבור, אתה לא יכול להכריח אותם לעשות מה שאתה חושב שנוכח. אני חושב שדווקא ההחלטה של לחבק ולהכיל, היא הייתה ההחלטה הנכונה. הדרך שהיינו צריכים להתמודד איתה גם במטה המאבק וגם ביישוב. כשאני מסתכל אחורה ההחלטה שלנו שלא ללכת למלחמת אחים, הייתה החלטה נכונה ואפשר אפילו לומר שבזכות זה הציונות הדתית נמצאת במקום יותר טוב. אנחנו זוכרים איך בתי החולים היו מוכנים להתרחשויות, ההחלטה שלנו של המאבק בגוש קטיף הייתה לא ללכת לכיוון מיליטנטי אלא להמשיך לעבוד על התודעה."

האם לדעתך המצב היום שונה ממה שהיה אז בשנת 2005?

"אפשר לומר שבשנת 2005 הדמוקרטיה לא הייתה קיימת. היום הציבור התפקח וההתנתקות התפוצצה לעם ישראל בפנים. ד"ר סודי נמיר אמר אז 'טילים יפלו על אשקלון' וכולם צחקו עליו, הסתכלו עליו כעל הזוי, היום כולם כבר רואים בעצמם את המצב. המציאות הביטחונית שהשתנתה, השפיעה פה מאוד. מאידך, אנחנו לא צריכים

כזו או אחרת חולפת, הכרנו את זה גם בעבר ומחובתנו להמשיך ולפעול בתחומים השונים אם דרך התיישבות במקומות שונים בארץ ואני שמח שכך נהגנו."

איך עושים את המעבר מלראות את המדינה "כאויב" כשבוע למחרת כבר צריך להיות מעשיים ולנהל את העניינים?

"אני נעקרת כמה ימים אחרי כולם. המציאות בבית - אשתי מבשלת, אני מוריד כביסה מהחבל. כשהגענו למלון ביום חמישי אני זוכר את קבלת הפנים החמה, אבל בפנים היינו מרוסקים. אף על פי שהייתה שבת מרוממת, הייתה שחיקה ועייפות ובעיקר ימים של מתח נפשי ולילות ללא שינה. אני זוכר את הטלפון ביום ראשון בבוקר מאילן כהן ששימש אז כמנכ"ל משרד ראש הממשלה, אני עונה לו חצי ישן והוא מבקש שנקבע פגישה, שלושה שבועות אחר כך הייתה הפגישה הראשונה. עם הפגישות העסק הרבה יותר השתחרר. היום אני במקום אחר. לשנוא זה לא נכון, לחלוק זה לגיטימי."

איך שומרים על קהילה מאוחדת גם עשר שנים אחרי הגירוש?

"עד היום יש תקשורת בין ראשי הקהילות של וועד מתיישבי גוש קטיף. הקשר בא לידי ביטוי בעלון שיוצא אחת לחודשיים. אנחנו עוסקים גם בנושאים רוחביים, קהילה שמבקשת להסתייע בהנהגת הוועד נעזרת בהנהגת הוועד. בשנים הראשונות זה בא לידי ביטוי בתיקי רווחה והרבה סיפורים מורכבים. כל זה ביחד בסופו של דבר ממזער את הנזק, אני לא רוצה לחשוב על המצב שבו לא היינו מחליטים ללכת יחד ולא היינו מחליטים שאין לשאת ולתת. לא היה קל, אך הייתה וודאות לגבי העניין - אנחנו

דאיון עם אביחי שודשו אליאל יומאל

הערכים של צה"ל, מה הקוד האתי והמוסרי שלו. רוצים שהעולם ישמע אותם. בארץ זה באמת פחות נצרך כי ארגונים כמו 'בצלם' ו'שוברים שתיקה' הם לא קונצנזוס פה, כולם יודעים מי הם ומה עומד מאחוריהם. אבל בעולם לא מכירים את כל התמונה. לא מבינים את הרגישות והפוליטיקה בסיפור.

תוך מספר שבועות אנחנו קמים, מפרסמים בפייסבוק סיפורים של לוחמים. מזמינים אותנו לאולפן ולעוד אולפן, ותוך רגע כולם יודעים מי אתה. בערך שבועיים אחרי שהמחאה שלנו מתחילה אנו מבינים שממשלת שווייץ תעניק תמיכה כספית לתערוכה שתעלה בחודש יוני, תערוכה שמציגה את צה"ל באור שלילי. בעצם מדינה שאנו נמצאים איתה בקשרי ידידותיות מעניקה תקציבים לתערוכה שהיא אנטי צה"ל. אנחנו מחליטים להיאבק במימון התערוכה וכותבים מכתב שאליו מכותבים סגנית השר ציפי חוטובלי ואנשים חשובים במשרד החוץ, ובו אנחנו מביעים תמיכה על שתיקתו של מערך החוץ לאור מימון זה.

לאחר שליחת המכתב ופרסומו בכלי התקשורת משרד החוץ מתחיל להתעורר, הם מבינים שמשהו קורה מתחת לרדאר שלהם. ומזמינים אותנו לנאום בתת-כנס של האיחוד האירופי. מתכנסת שם ועדה על זכויות אדם, ומי שמייצג את לוחמי צה"ל הם לא אחרים מאשר 'שוברים שתיקה'. הקמנו קול צעקה שקט כדי להגיע

התיישבתי על המקלדת וכתבתי את מה שעבר לי בראש ובלב. זה התפשט כמו אש בשדה קוצים, תוך יומיים 5000 שיתופים, אנשים התחילו לספר בעצמם סיפורים אישיים משדה הקרב. חבר הצטרף אלי, ומהר מאוד הבנו שמשהו קורה פה, ושיש פער בין מה שקורה בשטח לבין מה "שוברים שתיקה" מספרים. אנחנו מבינים שאין שום גוף אזרחי ניטרלי, שלא מזהה לא עם הימין ולא עם השמאל שיבוא ויגיד שמה ש'שוברים שתיקה' מספרים זה שקר מוחלט. מצטרפים אלינו עוד שלושה אנשים, ובעצם אנחנו מקימים את 'האמת שלי'.

אז מה בעצם המטרה שלכם?

אנחנו למעשה מציגים קול שלא היה קיים. לא במובן של החייל הקטן ושל סיפורים אישיים, כי כל אחד רואה דברים אחרים ונמצא בסיטואציות אחרות. אנחנו מדברים על המהות של צה"ל.

לוחמים שבאים ואומרים תראו, אנחנו רוצים שתשמעו מה הם

הוא גדל בין החולות של גוש קטיף, בשקט ובקסם של כפר דרום הוא פיתח אישיות חזקה, ספג ערכים ותעצומות נפש.

הוא מסרב לדבר על הגירוש ועל הזיכרונות הכואבים שלו. אביו, דורון הי"ד, נרצח בדרכו חזרה מהחממות כשמחבל ארב לו בצומת הסמוכה לכפר דרום וירה בו למוות. זיכרונות ילדותו של אביחי בישוב אליו הוא כבר לא יכול לחזור הם רק חלק ממה שהשאיר אחריו. עד היום הגירוש מעלה בו שאלות ותהיות, אך למרות הכול הוא עדיין מאמין בצבא ובעם ישראל והחליט להילחם עבורם. אחרי כמה מלחמות ישראל בהם הוא לא היה שותף, הוא החליט לצאת למלחמה בעצמו, מלחמה על אמת ועל קול שלא נשמע. לפני כחודשיים הוא הקים יחד עם חברים את 'האמת שלי', והשבוע הם נרשמו כעמותה. מציוד בסיפורים אישיים של חיילים, והרבה אמונה, הוא יוצא למלחמה על הפנים האמיתיות של צה"ל. אביחי שורשן, בן 30 מכפר אדומים, הוא לוחם אמת וצדק. אליאל יומאל

ספר לי על 'האמת שלי'. איך הכל התחיל?

זה התחיל מיוזמה מקומית בפייסבוק, אחרי שפורסם הדו"ח של 'שוברים שתיקה'. הדו"ח מציג את צה"ל באור שלילי אחרי הלחימה ב"צוק איתן". 'שוברים שתיקה' בעצם לקחו מקרי קיצון, סיפורים יחידים והפכו אותם לעניין עיקרי, כאילו ככה צה"ל נראה ופועל.

בתור לוחם מילואים וכאחד שהיה לא פעם ברצועת עזה כחייל בסדיר, אני לא מסוגל לראות את זה. גם ברמה האישית, וגם ברמה הלאומית. לא יכול להיות שהם מציגים את צה"ל ככה, כגוף אכזרי ולא מוסרי.

כל בואו לא נפגע במי שלא צריך לפגוע, ורק אחר כך נגן על המדינה שלנו.

איפה זה פוגש אותך ברמה האישית? למה הסיפור הזה כל כך בוער בך?

קודם כל יש לי שני חברים שנהרגו בצוק איתן. ואני קורא את מה ש'שוברים שתיקה' מפרסמים, על איך שצה"ל זרק את הקוד האתי שלו לפח, ועל פשעי מלחמה. אני חושב על הלוחמים שפלו, על החלטות שהתקבלו תוך כדי מלחמה כדי לא לפגוע באזרחים תמימים, ויודע את המחיר הכבד ששילמו בגלל ההחלטות האלו, בגלל שהמוסריות והקוד האתי עומדים לנגד החיילים שלנו, וזה גורם לי לחלחלה. זה סוחט לי את הלב. אז אני יושב על המקלדת ומוציא החוצה, פורק את מה שאני מרגיש וחושב, ופתאום אני מבין שאני לא לבד, ומקבל תמיכה כזאת ענקית, ושיתופים, והצעות לתרגם את הפוסט לשפות שונות ואני מבין שמשהו קורה פה.

למרות כל מה שעברת, גירוש מגוש קטיף, אבא שנרצח בפיוג, אתה עדיין מאמין במדינה?

יש לי ברירה אחרת? לאן אני אלך? אין לי באמת ברירה. זה לא אומר שהמהלך של הגירוש לא מעלה בי תהיות מידי יום ביומו, אבל לקום וללכת זאת לא אופציה. ואם החלטתי שאני פה, מחובתי לפעול כדי שיהיה פה יותר טוב. ●

שלא באמת אכפת להם. לא מזיז להם הפלסטיני שנפגע, הם הרי לא עושים שום מהלך כדי שבמלחמה הבאה ייפגעו פחות אזרחים.

מה לדעתך הם מנסים לעשות?

כמו ארגונים אחרים, הם מנסים לקדם אג'נדה של יציאה מוחלטת ממה שהם קוראים לו הכיבוש. הבעיה שהם מנסים לעשות את זה בדרכים לא אתיות. בדרכים של רמיה. בעצם מבחינה פוליטית הם הכי דופקים את השמאל. הם לוקחים נקודה שהיא לגיטימית, ובעצם מה שהם אומרים זה שהחיילים מתנהגים בצורה לא מוסרית וברברית בגלל שאנחנו נמצאים ביהודה ושומרון. אני חושב שהם לא כל כך מבינים כמה נזק הם עושים למדינה. שהם עד כדי כך תמימים וחושבים שהם מתמידים במטרה שלהם לפנות את יהודה ושומרון. כאילו לא למדנו כלום מהגירוש.

הנזק הכי גדול שהם עושים זה שהם פוגעים פגיעה פיזית ביכולת שלנו להגן על עצמנו, וזה הולך ומתדרדר מפעם לפעם. צבא שיוצא למלחמה המטרה שלו היא להכריע אויב. למה? כדי שהמשפחה שלי ושלך לא תשב במקלטים. כמובן שכל חייל, מהסמל ועד הרמטכ"ל צריך לדאוג לעשות הכול כדי לא לפגוע בחפים מפשע. אנחנו לא צמאי דם שרוצים לפגוע סתם באנשים. אבל מה שקרה הוא שההפכו היוצאות. המטרה הפכה להיות לא לפגוע בחפים מפשע, קודם

לשם, להשמיע עוד קול, ויאמר לזכותם שהם ישר הזמינו אותנו. הגענו לשם אחרי חודש עבודה מאוד אינטנסיבי בפייסבוק. זאת הנקודה שבה אנחנו אומרים לעצמנו - וואו, אם הצלחנו לעשות את כל זה בארבעה שבועות, עם אפס תקציב, מה אפשר לעשות כאן בשנה. אנחנו מבינים שאם נתייחס לזה בצורה יותר רצינית אנחנו יכולים להגיע עם זה מאוד רחוק.

מה כל כך מפריע לך ב'שוברים שתיקה'?

הכי מפריע לי שמעבר לזה שהם עושים לנו נזק תדמיתי מטורף בעולם ומציגים את צה"ל כצבא אכזרי ולא מוסרי, זה שהם לא מטפלים בכלל בבעיה. אם חייל שומע שהמפקד שלו נותן לו פקודה שהיא לא חוקית ולא מוסרית בעליל, חובה עליו לדווח לממונים עליו ולא לשתוק על זה. הוא חייב ללכת למפקד שמעליו ולהגיד לו מה קרה, לגרום לעניין להיות בטיפול. אבל מה הם עושים? הולכים עם הסיפורים האלו לוועדה בשווייץ. הם לא משנים פה שום דבר בעצם, ולא מטפלים בבעיה שהם טוענים שקיימת, אלא המצב נשאר אותו דבר, התפוחים הרקובים נשארים במקומם, והם הולכים ומפיצים את זה בעולם.

בעצם אתה בעד הרעיון, רק לא בעד הדרך?

בוודאי! תראי, בתוך עמי אני חי. ברור לי שיש דברים שהם לא מקובלים, ובכל מקום יש מקרי קיצון, וצריך לטפל בהם. אנחנו רוצים לגדל צבא מוסרי וערכי. זה בדיוק העניין,

ד"ר ענת רוט

ד"ר למדע המדינה וחוקרת הציונות הדתית, מחברת הספר 'לא בכל מחיר'.

ההתגייסות התקשורתית

אירוע לציון עשור להתנתקות שהתקיים בשבוע שעבר בבית הנשיא הוצגה תערוכה של תמונות מרגשות מימי הגירוש, שצולמו על-ידי כתיידיעות אחרונות. בצד עמדו בכירים מהנהלת העיתון, וחילקו לבאים חוברת כרומו מרהיבה ומושקעת עם תמונות התערוכה. אבל למרות החביבות והתרומה לאירוע, לא כולם אהבו את נוכחותם. לרבים מהמשתתפים עוד צרוב בזיכרון איך פעלה התקשורת בימי ההתנתקות. "אחד התליינים. בזיון", כתבה אמילי עמרוסי, אז דוברת מועצת יש"ע, בעמוד הפייסבוק שלה.

קלמן ליבסקינד כתב באותם ימים כתומים שהתקשורת התנהגה כאילו "תפסה כיסא ליד שולחן הממשלה". אז נכון שהתקשורת לא הייתה זו שקיבלה את ההחלטות, אבל היא הייתה שותפה מלאה לתהליך ואי אפשר היה לבצע את ההחלטות שהתקבלו בלעדיה. צריך לזכור שההתנתקות התרחשה לפני עידן

הפייסבוק, ועבור רוב אזרחי המדינה, שלא לקחו חלק באירועי המאבק השונים ולא הכירו את הנפשות הפועלות בו, התקשורת הייתה למקור המידע היחיד שעל פיו קבעו את עמדתם ויחסם למתרחש. האופן שבו היא בחרה למסגר את אותם אירועים ודמויות עיצב את תודעת הציבור ביחס אליהם.

במידה רבה ניתן לומר, שהתקשורת הייתה אחד מקבלני הביצוע הראשיים של ההתנתקות. היא הכשירה את הלבבות לראות בה את המהלך הגואל ובאריק שרון את מלך ישראל; להאמין שההתנתקות התקבלה באופן דמוקרטי לחלוטין, ושמנתגדיה הם אויב שמאיים להפיל את הבית על הראש של כולנו, להבין שמה שהם עושים זה "לא מאבק על ההתנתקות מעזה אלא קרב על דמותה של המדינה", כפי שהגדיר זאת אריאל שרון, ולכן חייבים לעצור אותם; ולא להתרגש מזעקות המפונים, כי הרי הם עומדים לקבל פיצויים של מיליונים ובתים מפוארים

"ברמה של הרצליה פיתוח", כפי שהגדיר זאת שר השיכון דאז, בוז'ה הרצוג.

היו אמנם גם כתבים ופרשנים שהעזו ללכת נגד הזרם, שניסו לחשוף את המציאות ולהעלות שאלות, אבל הם היו מעטים. כפי שהעיד לאחרונה ח"כ ינון מגל, גם מי שניסה להכניס ידיעה, לא תמיד הצליח; ואם הצליח, אז הרבה פעמים היה צריך זכויות מגדלת כדי להבחין בה.

החשיבות ההיסטורית עצומה. "אם לא ניסוג נמות", כתב ארי שביט. לצד האדרת ההתנתקות, האדירה התקשורת גם את שרון האיש והציגה אותו כמנהיג האולטימטיבי, בעל יכולות אדירות ותכונות נדירות.

המשך בעמ' 14

למרות הכל, נשארנו מאוחדים

פרופ' אני לוי

מקורי ומקימי נווה דקלים, נשיא מכללת חמדת הדרום הדתית לחינוך בשדות נגב

אותי ואת אשתי, את בני, בנותי, נכדי ונכדותי, שלא נמצא להם סידור ראוי. בלילה הראשון, כשהגענו רעבים, צמאים, שבורים ועצובים לכפר הנופש באשקלון, קיבלה אותנו עובדת סוציאלית והכריחה אותנו לשבת ולמלא שאלונים מייגעים שאורכם כאורך הגלות. לשתי בנותי הנשואות וילדיהן לא היה מקום "בכפר הנופש", לכן הצטמצמו, משפחה של כמעט עשרים נפשות, בשני חדרים. עזבנו כמשפחה מלוכדת ומצאנו את עצמנו כפליטים, כשכל הציוד והחפצים שלנו ארוזים בשתי מכולות שרכשנו על חשבון הפיצויים העתידיים. אגב, בדומה למאות משפחות, גם אצלנו נהרס כמעט כליל כל הציוד במכולות ולא היה ניתן לשימוש ב"מעברת ניצן", ולכן נאלצנו לרכוש הכל מחדש, שוב על חשבון אותם פיצויים עתידיים.

באותם ימי עקירה ולאחר לבטים משותפים, החלטנו כל המשפחה להישאר בבית עד הדקה האחרונה - בוכיים, מתחבקים, מפרקים את המזוזות, כותבים משפטי זיכרון, עולים על הרכב ומגיעים למחסום כיסופים בשעת חצות בדיוק, המועד האחרון לשהייה חוקית בגוש קטיף. כיום, כבר ברור מעבר לכל ספק שפעילות חיילי צה"ל והקצינים הייתה פעילות כפויה מחשבתית, בשל העובדה שאותם ילדים צעירים שנשלחו למשימת הגירוש עברו סדרת טיפולים פסיכולוגיים כדי לעמעמם את הרצון האנושי, המחשבות והעמדות האישיות בקשר לפעולה ההזויה. מיד לאחר העקירה רוב בתי המלון והאכסניות היו תפוסים והיה צריך ליצור אלטרנטיבות בלתי נתפשות כדי לשכן את אלפי המגורשים ונראה שהממשלה פתאום הבינה שלאחר העקירה גם ישנם אלפי תושבים מחוסרי בית בהם נכללה גם משפחתי המורחבת הכוללת

10 שנים עברו מאז תכנית העקירה, והשבר שעברנו אינו ניתן לאיחוי כאשר המועקה רק הולכת וגוברת. התחליף שיצרנו במהלך השנים הינו בבחינת אקמול כנגד כאבים למחלה כרונית, שלא ניתנת לריפוי. כבר עם ההודעה של מר שרון כי עומדים לעקור אותנו עלתה השאלה: "מדוע, במה חטאנו? הרי ההיפך הוא! הגענו ליישובים ממקום של תורה ואמונה ואהבת ישראל בעוצמות בלתי נתפסות, אז על מה? הרי התיישבנו ופעלנו כל העת ממקום של חסד: החל מגמ"ח מוצצים, וכלה בגמ"ח טיפול ביולדות וחלוקת מרק מדי לילה לחיילי צה"ל. אחרי כן באו האמירות: "היה לא תהיה!" על אף דרכנו האמונית, מדי יום מקננת בנו השאלה כיצד מסתדר הדבר עם נחישות המעשה מצד ים החיילים העוקרים? למי להאמין? כמה אנשים ובעיקר בני נוער נשברו כתוצאה מתכנית העקירה ואיבדו לא רק את אמונם, אלא את אמונתם.

המשך בעמ' 13

מנווה דקלים תצא תורה

חן גלעד

הרב דוד גבריאלי

ראש ישיבת ההסדר "נווה דקלים"

חוץ מהשינוי בשם ומהשינוי הגאוגרפי המהות היא לחלוטין אותה המהות.

הרב, מה הייתה המשימה בגוש קטיף וכיצד היא שונה מהמשימה כיום כשאתם באשדוד?
"המשימה שונה ולא שונה. היא שונה בזה שבאופן טבעי כשהיינו בחבל ארץ כמו גוש קטיף יש המון אנרגיות שמושקעות בנושא של יישוב הארץ. אשדוד - גם היא ארץ ישראל אך פחות זקוקה למסירות, אם כי גם מהבחינה הזאת אנחנו לא מרגישים שהשתנה משהו במהות של הדברים. כמובן שארץ ישראל נשארה חשובה. אנחנו בהחלט משתדלים לחבר את התלמידים להכרות עם השטח גם ממקומנו הנוכחי, אבל אין ספק שמה שאנחנו מרגישים בפועל יום יום - זה הדגש על החיבור לעם ישראל. אם כי גם כשהיינו בגוש קטיף גם זה היה חשוב. גם בגוש קטיף הייתה אוכלוסייה הטרוגנית - הרבה אנשי שטח יחד עם אנשי תורה. גם שם היו פרויקטים של עם ישראל, אך עדיין ציבור שרובו דתי".

בקרוב, אם לא יהיו עיכובים חיצוניים, יסיימו לבנות את המבנים החדשים של הישיבה. רוב הקמפוס כבר עומד על תילו ואם הכל יהיה בסדר, בעוד שלושה חודשים תתמקם הישיבה במבנים החדשים. בדיעבד, כעשר שנים לאחר המעבר לאשדוד, הבחירה במיקום החדש ברורה לכל. אך בהתחלה, אשדוד נבחרה כי הייתה הכי מעשית - הכי פרקטית. בנוסף לכך, עלתה ההבנה שמדובר על עיר גדולה בלי מוסד משמעותי של הציונות הדתית. ההתלבטות הקשה הייתה האם באמת לעזוב את היישוב וללכת למקום אחר. "היינו שלוש משפחות שעזבו את היישוב, אך זו לא הנקודה של הכמות אלא הרוח. החברים ביישוב התרגלו שיש ישיבה בתוך היישוב. אבל אנחנו מבינים שחמש דקות מכאן גרים 240,000 תושבים שחלקם לא מכירים בכלל את הציבור שלנו. בניין יש 250 משפחות ומבירורים לפני כן הבנו שתוקם שם ישיבה, הם גם יכולים להחזיק בעצמם את החיים התורניים. במהלך של כלל ישראל

גדולה, אשדוד זו עיר של 240,000 תושבים עם גיוון גדול של אוכלוסייה. אנחנו מבינים את החשיבות של להיות שם, מרגישים כמה אנשים לא מכירים את הציבור הזה מקרוב וזה מתבטא במפגש עם אנשים שמחפשים דרך והכוונה ומגיעים ומבקשים ללמוד חברותא. מוצאים בנו כתובת ומענה למצוקות הרוחניות ולחיפוש דרך שמלווה את האנשים בחיים".

בשנתיים הראשונות לא האמינו שהוא מאשדוד. לא רגילים לראות דמות כזאת על אף המגוון הרחב באוכלוסייה המקומית. עד שהגיעה הישיבה, הציבור הדתי לאומי לא ממש היה נפוץ בעיר.

"זה נהיה קרוב אליהם, אנחנו נהיינו כמו שכנים, וכשרואים את זה מקרוב זה עוזר לאנשים להתחבר למה שהם. אפשר לשמוע מאנשים שזה מחזק אותם נותן להם לחנך את הילדים בצורה שונה ולהאמין בזה יותר". הרב דוד גבריאלי גדל בשכונת נווה שאנן בחיפה, בצעירותו למד בישיבת בכפר הרא"ה, לאחר מכן למד שנה אחת בישיבת מרכז הרב ואז עבר לישיבת הגולן בחיספין, משם נשלח ללמוד שבע שנים בישיבת מעלות אצל הרב יהושע ויצמן. לאחר אותם שבע שנים פנו מישיבת בני עקיבא לבוא ולעזור קצת בישיבת ימית, שם היה משבר מכיוון שלא הגיעו בחורים. וכך הגיע הרב גבריאלי ממעלות לפני כמעט 20 שנה עם קבוצה של תלמידים ומאז הוא חי בישיבה. חשוב לציין כי מבחינת הישיבה בוגרי ישיבת ימית הינם בוגרי ישיבת אשדוד לכל דבר ועניין

מרות שמה, ישיבת ההסדר 'נווה דקלים' הוקמה בכלל בימית. לעיר, שבאותם ימים הייתה די חילונית, היוותה הישיבה את חוד החנית הרוחני של המקום. הישיבה פעלה בימית במשך כשש שנים עד הפינוי ב-1982 אז עברה הישיבה לגוש קטיף, ובפועל הישוב נווה דקלים הוקם סביב הישיבה. הישיבה הייתה המוסד הראשון שהוקם בנווה דקלים. לאחר הגירוש השתכנה הישיבה כשנתיים בכפר מימון באופן זמני לפני שעברה לאשדוד.

"לא חתמנו לפני הפינוי על הסכמים לימים שאחרי הגירוש", אומר הרב דוד גבריאלי, ראש הישיבה, "כחלק מכך שהאמנו במאבק שצריך להיות עם אמונה עד הסוף, וזאת למרות כל מיני פניות שקיבלנו מהרבה גורמים".

אחרי הגירוש הם מבינים שיש להם כשבועיים עד ראש חודש אלול ותכף צריך להתחיל את השנה החדשה. ישיבת בני עקיבא בכפר מימון נתנה להם את האפשרות להתמקם שם.

"היינו שם שנתיים עד שבנו את המבנים הזמניים באשדוד. 15 ערים בארץ פנו ורצו שנבוא אליהם והדבר הזה באמת מראה על צימאון רוחני לתורה".

ההתלבטות הייתה גדולה, היה רצון מאוד גדול בקהילת נווה דקלים, שהתמקמה בניצן, שהישיבה תהיה שם. רוב חברי הקהילה הגיעו לשם והיה צפוי מאוד שהישיבה גם כן. "עם כל הקושי של הפרידה מהקהילה, מבחינת כלל ישראל יותר נכון להיות בעיר

שני לגירוש

רעות צימרמן

משנה אחרי הגירוש. כבר אז זה נראה כל כך רחוק?
אז מה באמת נשתנה? מה אני לוקחת אותי מהימים ההם, מה יש בי שגרה שם שאין באחרים?
יש לי תובנות מתקופת המאבק, הרבה, והרבה תהיות. אני מסוגלת לנהל ויכוחים נחרצים עם אלו שבמרחק הזמן מלגלים על הצורה והפורמט של המאבק וגם להטיל ספק בעמדותי, ולהרגיש שלמי שלא היה שם אין מושג, ואין זכות, אבל זה לא נכון. בויכוח האידיאולוגי והפוליטי המשקל של היותי מגורשת הוא קטן מאוד, קלף שאפשר לשלוף במקרה הצורך. אבל בזיכרונות יש לי פור. ויש לי חובה. לשמר את זיכרון החיים והעקירה עד לפרטים הקטנים ביותר.

לזכור איפה עמדה כל נדנדה שנעקרה מגן המשחקים, ואת הברית שערכנו בו חודשים ספורים קודם. לזכור היכן עמדה המרפאה ואת התור המתמשך המבורך למכשיר האולטרא סאונד המקרטע. לזכור את החול המתנחל דרך קבע בבתינו, לזכור את ניסי ההצלה שחוותי על בשרי כדבר שבשגרה, שאז כמעט עברו לידי והיום מתחשק לי לצעוק על האישה הצעירה ההיא – "משוגעת, תעריכיו!", לזכור את ה"גשם סגול" שקיבל את פנינו בכניסה לנווה דקלים ותיאר בצבעי מדע בדיוני את מה שנראה היום ככזה, חיים תחת מטר פצצות מרגמה יומיומי. לזכור ימים, שבתות וחגים ולספר, לכל מי שיהיה מוכן לשמוע. זה לא מה שיציל אותנו מהגירוש הבא ואפילו לא מה שיחבר את הנתק (את זה ננסה בדרכים אחרות) אבל זה יזכיר לי ולאחרים שגוש קטיף איננו רק פצע פתוח של חורבן ומאבק אלא קודם כל חבל ארץ חי ותוסס שאיננו עוד. ●

בעיצומה של האינתיפאדה השניה כך שלכאורה לא ידענו נורמאליות מהי, אבל כל כך כן. כי אילו היו חיינו, חיים בקהילה קטנה וחמה עד כדי קומונה, חווים ניסים קטנים וגדולים וחיים, לימודים, עבודה, הריונות ולידות והכל בחלקת אלוהים קסומה על שפת הים, המציאות בתל קטיפא או כמו שקראנו לזה, "לגור בתוך תמונה".

בשבת האחרונה נפגשנו לשבת משותפת, מרגשת ודביקה (המזגנים לא עבדו...) של משפחות תל קטיפא, שבת מלאה פעילויות, משחקים, תמונות וזכרונות וריקה כמעט לחלוטין מהגירוש. כאילו לא היו שם שנה וחצי של כור היתוך שהדביקו אותנו אחד לשני כמעט בכח והפכו כל רגע ורגע למשמעותי יותר. עשר שנים אחרי העדפנו לדבוק בחיים עצמם ולא בחורבנם.

הבחירה הפרטית שלנו בחיים מחוץ לקהילות גוש קטיף הפכה עבורי את הזיכרון למשהו הרבה יותר פרטי. משהו שצריך לתחזק, לשמר ולבדוק מידי פעם שהוא עדיין חי.

"מה בעצם נשתנה בי?
המיתת גלים?
עודנה.
גם בדמיונות העמוסים לעייפה
לא מככבים
שברי המלט
ואת סרטי הזכרונות
למרות כל הקדמה
אני טובלת בנוזלי הפיתוח
(תמיד יש כמה נשרפות)"

חיפשתי את השיר הזה שקראתי לו "בשיפוצים" במחשבה שהוא נכתב כמה שנים אחרי וגיליתי שכתבתי אותו פחות

אז זה קרה, לא זכרתי. לא זכרתי עד הסוף מה היה סדר הבתים והאם הבית של כהן היה הראשון ואחריו בן שלומי או להיפך. אם המען היה לצד המשחקיה או דווקא מאחוריה. אחרי שנים שבהם צעדתי בזכרונותי משער הכניסה לשוב אל הבתים והקראוונים, משבצת משפחה משפחה במקומה, כבר לא זכרתי.

ככה זה עם זכרונות, אתה לא יודע מתי תפגוש אותם ומתי הם יחליטו להעלם. כמו למשל בשבוע שעבר שתליתי כביסה של טרום תשעת הימים ובחוץ נשבה לה רוח ערב קרירה של הרי חברון, שהחזירה אותי ברגע לכביסה ההיא האחרונה באוויר העומד והלוהט של אב. הכביסה ההיא היתה ההצהרה הקטנה והפרטית שלי. ערב לפני הגירוש עמדתי ותליתי כביסה, מבחינתי ז היתה האמירה הכי חזקה שהחיים ממשיכים ושנאחנו כאן, כדי להישאר. הכביסה שנתלתה במערכה הראשונה, הורדה במערכה הבאה לעיני עשרות צלמים וחיילים כמו בסצנה קולנועית אפוקליפטית מבויימת היטב, ושבה והופיעה גם במערכה שלאחריה.

הגענו לאולפנת אבן שמואל שקלטה אותנו באהבה, מותשים וחבולים בגוף ובנפש. לאט התחלנו לחשוב מה הלאה, אבל קודם היתה לנו כביסה לעשות. 20 משפחות, 2 מכונות כביסה, המון זמן פנוי ואפס תחושה של פרטיות ורכוש אישי. וביום שלמחרת חיכה לכל משפחה מתקן כביסה חדש משלה, משהו להתלות בו. מתנה ממשפחה רגישה מאחד הישובים שבהר חברון, ישוב שאת שמו הכרנו בקושי עד אותו יום ושהפך להיות ביתנו, נגוהות.

אבל עוד קודם היה הגוש. הגענו לגוש

המשך מעה' 10

המבנה המפורסם של הישיבה בנווה דקלים, בצורת מגן דוד, היה באופן זה או אחר הסמל של גוש קטיף. האם המבנה החדש של הישיבה יהיה דומה לו?

"התחבטנו בתחילת הדרך וקבענו עיקרון שאומר 'זיכרון ללא התאבלות' - אם אתה עושה את אותו הדבר אתה בעצם נשאר שם. תכננו מבנה שהוא לא אותו דבר אבל בהרבה מאוד מוטיבים הם ייראו דומים. יש קיר זכוכית שהולך לאורך כל המסדרון הראשי של הישיבה שעליו מוטבעים כל שמות היישובים של גוש קטיף. הזכוכית מהווה שקף. לפי האדריכל - משהו מיוחד שאמור לתת תשקיף מכל הכיוונים וכאשר מסתכלים עליו רואים גם מגני דוד וכן את שמות היישובים".

בעתיד יהיה גם חדר הנצחה - אחת הכיתות תהווה סוג של מוזיאון כדי שגם מי שמבקר בישיבה יבין את התהליך של העקירה ויתחבר לישיבה דרך העבר שלה. התלמידים שלומדים היום בישיבה היו מאוד צעירים בזמן הגירוש, כך שהם פחות מכירים את הישיבה כפי שהייתה בגוש קטיף. השבוע היה בניין אירוע לציון עשר שנים לעקירה והחלטנו לקחת את התלמידים על מנת שיתחברו ויכירו.

בימים אלו מארגנת הישיבה אירוע לציון 40 שנות פעילות וחנוכת המבנה החדש. תלמידים שלמדו בישיבה ואינם מעודכנים בפרטי האירוע מוזמנים לפנות ליאיר תורתי 0545485059.

והחבר'ה של הישיבה אהבו את המקום". לפני חודש נערכה שבת של מחזורים שלמדו בישיבה עוד בימים ששכנה בגוש קטיף, הם מאוד שמחו להיפגש אך אמרו שיש צביטה בלב בכך שהם לא באים למקום שבו גדלו. "זה מאוד קשה, צריך כוחות כדי להעביר את אותה הרוח, את אותו כיוון, אבל בסופו של יום אין את המקום הפיזי. 'הגווילין נשרפים והאותיות פורחות באוויר' הישיבה ברוך ה' מתפתחת, ממשיכים קדימה, זה תמיד יישאר".

הכאב בהחלט נמצא אך עדיין למרות כל הקשיים והעקירה הפיזית והרוחנית הישיבה כן המשיכה להפיץ את הנטיעות החוצה וכן לבחור בחיים חדשים.

"כששואלים אותי מה נותן לי את הכוח להמשיך אז עולה בי הזיכרון שבזמן מלחמת שלום הגליל היינו פלוגת הסדר, זה היה בקרב על כפר סיל בפאתי ביירות שם נהרגו לנו כמה חברים. לאחר הקרב הקשה, למחרת בבוקר, אספו אותנו והיו צריכים להחליט אם אנחנו ממשיכים להילחם או שחוזרים אחורה. הביאו את הפסיכולוג של האוגדה שיראין אותנו והמסקנה שלו הייתה שהכי נכון זה להמשיך להילחם כי אנחנו דבקים במשימה ולמרות הטראומה - אנחנו מסוגלים להמשיך. זה איזשהו ציון דרך בשבילי. אם אתה מאמין במשימה שאתה עושה ואתה עובד אצל עם ישראל - אתה מרגיש שאתה שליח למשימה. גם אם אתה עובר משבר שהוא לא פשוט המשימה נשארת, היא לא מפסיקה וזה מה שהשתדלנו לעשות".

- אם מנסים להבין את המהלך האלוקי - אם מנסים להבין מה הקב"ה רוצה מאיתנו, לנו יש הרגשה שאחרי שהשתיל נשתל בתוך חממה מדהימה אולי הגיע הזמן שהשתיל יתפזר בכל מיני מקומות והציבור גם יקבל ממנו".

מה התחושה בימים אלו כעשר שנים אחרי הגירוש?

"יש את המעגל האיש, יש אישה וברוך ה' ילדים שגדלו, התפתחו וצמחו שם שנים רבות ויש גם זכרונות. אין ספק שיש את הגעגוע המאוד גדול גם למקום וכמובן לאנשים הנפלאים ולחיבור בין האנשים. באמת הייתה שם אווירה מדהימה וביחד התגברנו על כל הקשיים אם זה האינתיפאדה והמרחק, זה משהו שתמיד יישאר אצלי. כמה שעושים דברים חדשים, והם בהחלט ממלאים בהרבה עשייה ולוקחים את רוב הזמן מבחינת האנרגיות, בימים האלה של הגירוש הכל מתעצם".

השבוע נפגשו החברים מהשכונה בנווה דקלים ביישוב בני דקלים וכל אחד היה אמור לספר את הסיפור הכי חזק שהוא זוכר מהחודשים האחרונים בגוש. אפשר היה לראות שהזיכרון חי ופועם.

"זה געגוע, זה כאב, זה זיכרון וכשמגיעים לימים האלה זה חוזר, כל הזיכרונות. ורואים סרטים ורואים תמונות וכולי. וגם לישיבה - בנווה דקלים היה לה קודם כל את בית המדרש המפואר, הייתה במקום עוצמה. זאת הייתה חוויה, מקום כזה שאנשים היו מגיעים

המשך מעה' 10

בניגוד לרצון ולציפיות העוקרים ולמרות ניסיונות ורגעי שבר קשים מנשוא, לא נשברה רוחנו. למרות שהתפזרנו בערים השונות הצלחנו להישאר מלוכדים ולפעום מחדש בניצן, בחיזוק היישוב הקיים ביד בנימין, בלכיש, באמציה, באריאל, בפלמחים וברמת הגולן. אותה לכידות קהילתית מונעת מאמונה צרופה כי "כל מה שעשה הקב"ה - לטובה הוא עושה" רק שעניי הבשר שלנו מוגבלות למרחק הראיה ההיסטורית ואין מסוגלות תמיד לראות זאת. דבר אחד חשוב לא לקחו העוקרים בחשבון - למרות הפסיכולוגים הרבים שליוו את המבצע: למרות השבר, נמשיך לעשות ככל שניתן על מנת להשתקם ולחיות את חיינו בשלמות האמונה וברצון להישאר מאוחדים.

לציבור המתיישבים בגוש קטיף. 10 שנים בלבד עברו מיום העקירה ואני מתקשה להבין מדוע התקיים אותו חורבן, שהוביל לפגיעתם של יהודים באחייהם היהודים, ורק סמלי שהתקיים הדבר בסמיכות ליום בו נחרב בית מקדשנו בשל שנאת חינום. כנראה שמישהו במדינה חשב בשל סיבות פוליטיות צרות שאנחנו עשינו את שלנו וכעת אנחנו יכולים, מוכרחים, ללכת - היינו בשר תותחים במשך שלושה עשורים והגנו בגופנו על קיבוצים דוגמת ניר עוז, מפלסים וכפר עזה. תושבי קיבוצים אלה, שבעצמם התיישבו על קרקעות ערבים היו עומדים כל ישי בצהריים בצומת כיסופים ומפגינים נגדנו בעזות מצח. זמן קצר לאחר העקירה, ההתנכלויות וההפגזות הגיעו לסף ביתם.

בדיעבד, אני יכול לקבוע חד משמעית שהמדינה לא הייתה ערוכה כלל לשלב שלאחר העקירה במציאת פתרונות שהייה, הזנה, תעסוקה, חינוך ומגורים. כמי שהיה חלק מצוות שנקרא כשבועיים בלבד לפני העקירה לתכנן את שיבוץ התושבים של קהילת נווה דקלים בבתי המלון, במחנות הצבאיים ובכפרי הנופש, התחוויר לנו שהמדינה "לא שמה לב" לעובדה שעקירתם של מעל לתשעת אלפים מתיישבים מביתם, צפויה להתחולל ביום חורבן אחר בהיסטוריה היהודית - יום צום תשעה באב, ושאל אחד מאלפי הגורמים שנטלו חלק בפרויקט הגירוש לא לקח כלל את אותו יום מקודש בחשבון - דבר שהוביל ברגע האחרון את דחיית הגירוש ביום. כן, כך בדיוק כלאחר יד התקבלו החלטות מדיניות ומבצעיות הנוגעות

יוקרה - ועל הפיצויים המפליגים שהצליחו לסחוט מהמדינה: "צא מעזה קבל שני מיליון שקל", הכריז 'ידיעות אחרונות'.
 ביטוי רביעי, היה מסע הדה לגיטימציה שהתנהל נגד מתנגדי ההתנתקות בכלל, והזרם התורני בפרט, אשר הציגו כציבור פונדמנטליסט פורעי חוק, פנאטי ואליים, שקדושת הארץ היא הערך העליון בתפיסת עולמו ושהוא ינסה למנוע את הפגיעה בה בכל מחיר: "בנושא האלימות לא צריך לדבר במפורש", אמר שרון, "הם רומזים, הם מתירים. אלה אנשים שמוכנים לעשות הכל [...]. יש כאן קבוצה קטנה של אנשים שמנסה להוביל את המדינה הזו לחורבן [...]. יש כאן סכנה אמיתית".
 במשך חודשים ארוכים דיווחו אמצעי התקשורת על כוונות ממשיות של מתנגדי ההתנתקות לבצע פיגוע ראוה בהר הבית, לפגוע בראשי

בזירה הביטחונית, ובראשן ההתעצמות הצבאית והפוליטית של החמאס, שהעמידו בסימן שאלה את יעדי ההתנתקות שעליהם הכריז שרון. בכירי מערכת הביטחון והצמרת המדינית שהזהירו מפני השלכות המהלך החד צדדי הוצגו כרואי שחורות וכ"חבורה של 'אובר-חוכמים'", ודבריהם לא קיבלו כמעט שום חשיפה תקשורתית.
 ביטוי שלישי של ההתגייסות התקשורתית היה שיווק המסרים של שרון, שהפור נפל וההתנתקות תבוצע במועדה (באמצעות אין ספור כתבות על ההכנות המתקדמות לפינוי ועל מתיישבים שכבר החלו לארוז ולעזוב); ושיש פתרון לכל מתיישב. כתבים רבים סיפרו על המחלל שמתרחש בשטח, אבל הכותרות בעיתונים ובמהדורות החדשות סיפרו על התוכניות האטרקטיביות של המדינה לשיקום המפונים - חוף פרטי, בתי

ביטוי שני של ההתגייסות התקשורתית היה התעלמות עקבית מכל מה שעלול היה לפגוע בהתקדמות תהליך ההתנתקות: מפרשיות השחיתות שבהן נחקר שרון, שעד הודעתו על ההתנתקות עמדו בראש סדר היום התקשורתית ("השחיתות יכולה לחכות", כתב יואל מרוקס); מהדרך הלא ראויה שבה קידם שרון את תכניתו: הפרת ההבטחה המפורשת שנתן למתפקדי הליכוד לכבד את תוצאות המשאל, פיטורי שרים כדי לייצר רוב בממשלה להעברת ההתנתקות, קניית חברי כנסת בכסף ציבורי גדול כדי להפיל את הצעת-חוק משאל העם ולהעביר את תקציב המדינה והפרת "הסכם לבני", אותה התחייבות לפינוי בשלבים, שאיפשרה את העברת ההתנתקות בממשלה; ומההתפתחויות

לאור יח אלא, אוי ברם, נלים בלבן, מול נולך בכרמים
 נחאז את חג האכבה והאחול, בנאן ובמקום בו בתקיים בימי פתח

חווייה נשית בלתי נשכחת!

4 מתחמים ומופע ענק בכרטיס אחד!
 ערב ט"ו באב, 30.7.2015 17:30
 בשילה הקדומה

שי-לי עטרי ונעמה כהן

דמנטה מתופפות בתנועה ומיצג אורקולי משולב בקטעי מחול מתחמי הפסטיבל

עבודה שבגוף
 יוגה
 תנועה מודעת

לנעת בקול
 סדנת אומן
 מעגל מתופפות

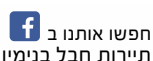
מצב רגיעה
 מתחם הרפיה ומסאג' | קונטאקט
 אימפרוביזציה | טאי צ'י וצ'י קונג

בתנועה פתפדת
 ריקוד חופשי | ריקודי עם | מסיבת אוזניות
 מחול אתיופי | מחול מזרחי | היפ הופ | פלמנקו

לפרטים ולרכישת כרטיסים: אתר תיירות חבל בנימין
www.go-festival.co.il

כרטיסים: 110 ₪ | בהרשמה מוקדמת: 89 ₪ (עד 25.7)
 (10% לחיילת/ש.ל/אזרחית ותיקה/תושבת בנימין - בהצגת תעודת זהות בקופה)
 * מחירים מיוחדים לקבוצות מעל 20 נשים

* התוכנית כפופה לשינויים.

מכילים דוקרנים, "ערכים לקרב האחרון", "נערכים לגרוע מכל", "הסכנה: נשק חם", "החשש: אש על כוחות המפנים". ראוי לציין שחלק לא קטן מאנשי התקשורת באמת האמינו שכך יהיה, ונערכו להתבצרות ממושכת שתלווה בשפיכות דמים.

כידוע, אף אחד מתרחישי האימה האלה לא התממש. אבל בניגוד למישור המדיני-ביטחוני, שבו כבר שנים מתקיים דיון בשאלה: מדוע הקונספציה קרסה ואיך קרה שההבטחות לשיפור מצבנו הביטחוני ומעמדנו הבינלאומי לא התממשו - בנושא של תדמית המתנחלים והפער שנחשף בינה לבין המציאות, לא התקיים עד כה שום דיון אמיתי. אף כלי תקשורת לא שאל עצמו - איפה טעינו? ●

מאיימים שעיקרו ממנה את היכולת להשפיע. "זה פשוט", הסביר העיתונאי אבישי בן-חיים, "מטרת ההפגנות היא השפעה על דעת הקהל באמצעות הסיקור התקשורתי. אם עשית הפגנה מתוקה, כתומה ונעימה תחת הכותרת "יש לנו אהבה והיא תנצח" אך כותרות הסיקור ממוקדות באחייו של יגאל עמיר שהיה בשוליים, או בדיעות מודיעיניות על אודות חשש שמתנחלים יפוצצו את הר הבית באמצעות מזל"ט שומר שמיטה, אז ניטלה מן זכות ההפגנה".

מסע ההפחדה הזה נגד מתנגדי ההתנתקות הלך והתעצם ככל שהתקרב מועד הפינוי, ובשבוע האחרון הציפה התקשורת את הציבור בתרחישי אימה שהזהירו מפני אפשרות ממשית למלחמת אחים: כמה דוגמאות לכותרות העיתונים: "אווירת מלחמה", "חופרים בורות,

השלטון, לירות על כוחות הפינוי, לשתק את שדה התעופה ולחבל בתשתיות המים והחשמל. את הדימוי המיליטנטי הזה יצרה התקשורת באמצעות מתן במה נרחבת לציטוטים מאיימים של ראשי השלטון; הצגה מגמתית של נתונים; פרשנויות ומאמרי דעה ארסיים (למשל: צעירי הכיפות הסרוגות הם "גן שלם של גידולי פרא, שהכל אצלם שחור ולבן. הם מוכנים לבצע כל מעשה זדון ופשע למען השלטת האמונות והדעות שהוקנו להם [...] היום זה רק סיכון חיי אדם וניסיון לרצח, מחר ירעמו הכדורים - והכל בשם ה' ואהבת ארץ ישראל", נכתב במעריב); וסיקור מניפולטיבי של אירועי המחאה: מתן בולטות לפעולות ולהצהרות של קיצונים בודדים, והצנעת פעולות המחאה הדמוקרטית שבה השתתפו עשרות האלפים, או צביעתה בצבעים

פדואל

הכי מרכז בשבילך

פירוט: ישראל

המחיר
1,173,000 ₪
לבית בנוי 112 מ"ר + מעטפת 85 מ"ר,
עם גינה ומרפסת שמש גדולה

נותרו
4 בתים
אחרונים!
**כניסה
מיידי**

קפיצה קטנה ממרכז הארץ אתם יכולים לגור בישוב הוותיק פדואל וליהנות מכל העולמות. ישוב תורני, חיי תרבות עשירים, מערכת חינוך גדולה עד כיתה ח' וגם נסיעה קצרה מהעבודה במרכז הארץ.

משרד מכירות: איזק נדלן

isaacnadlan@gmail.com

050-5326929 | 03-9303494

מרכז
מידע
אמנה

1-800-260-240
www.amana.co.il

אמוד למדד משומות הבניה 01/15

מה קורה?

לדיווחים ותמונות:

dover@yesha.co.il

ידי אספנים מכל רחבי הארץ. ביריד השתתפו תושבי קרני שומרון והסביבה שהסתכלו, בחנו והתרשמו מאיכות המכוניות ומייחודם. קיומו של היריד הינו חלק מקיומם של אירועים רבים במהלך השנה כולה העוסקים בתרבות, תחביב ופנאי והפיכת קרני שומרון למוקד תרבותי ואזורי של אזור מערב השומרון כולו.

במגמה להצליח אחת לשנה מתקיים כנס המשותף לכל המוסדות האקדמיים המלמדים את תחום מינהל החינוך, והשנה זכתה מכללת אורות ישראל באלקנה לארח את הכנס. לכנס הגיעו משתתפים רבים, ביניהם: חוקרים, ראשי מכללות, מרצים, סטודנטים ואורחים נוספים. עבור רבים ממשתפי הכנס הייתה זו הפעם הראשונה בה הם מגיעים לקמפוס אלקנה של מכללת אורות ישראל, ולחלק מהם היה זה ביקור נדיר ביהודה ושומרון.

ציבור רבים בניהם רבנים, שרים, חברי כנסת ואנשי תקשורת **3**. שר החינוך **נפתלי בנט** אמר בכנס כי "מי שמוותר על חולות גוש קטיף יותר מחר על חולות נתניה. אלה אותם החולות, זאת האדמה".

ממשיכים במחאה המחאה כנגד הריסת הבתים בשכונת דריינף בשוב בית-אל עולה מדרגה. ראשי הרשויות ביהודה ושומרון וראשי מועצת יש"ע נפגשו ביום ראשון לישיבת חירום בבתי המיועדים להריסה ויצאו ממנה עם מסר ברור: הממשלה הינה ממשלת ימין ועל כן היא חייבת לעצור את ההריסה וההקפאה באופן מיידי. **אבי רואה**, יו"ר מועצת יש"ע וראש המועצה האזורית מטה בנימין אמר כי "ישיבת מועצת יש"ע בבתי דריינף מתקיימת על מנת למחות על המצב שבו ממשלת נתניהו הרביעית ממשיכה בהרס בתים, החל ממגרון, דרך גבעת אסף, עמונה, ועופרה וכלה בבתי דריינף והאולפנה בבית אל" **4**.

עוזרים ליזמים ביום שני התקיים בקדומים כנס של תכנית מעוף במשרד הכלכלה ליזמים ובעלי עסקים. הכנס, שאורגן על ידי סניף מעוף באריאל, נועד לעודד יזמות, הקמה וליווי של עסקים קטנים ביהודה ושומרון ולהעניק להם ייעוץ, סיוע ותמיכה לאורך הדרך. בכנס נשאו דברים: **נצר וינטר** - מנהל סניף מעוף באריאל, צוות היועצים של מעוף אריאל, ראש מועצת קדומים **חננאל דורני ובנימין אלטשול** - שותף ומנהל קריאייטיב בחברת הפרסום Rbes שהרצה על קריאייטיב ויצירתיות בפרסום **5**.

קלאסיקה בקרני שומרון ביום שישי האחרון התקיים בקרני שומרון יריד מכוניות אספנות ועתיקות חגיגי ומיוחד ברחבת המתנס. ביריד הוצגו כמאות מכוניות ואופנועים אשר הובאו על

לא שוכחים 1 ביום רביעי שעבר נערך לראשונה במשכן הנשיא האירוע הממלכתי לציון עשר שנים לגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון בהוקרה למפוני גוש קטיף. האירוע, שהתקיים יחד עם מרכז קטיף להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון, נערך בסימן אחריות לאומית. במהלך האירוע נשאו דברים יושב ראש הכנסת ח"כ **יולי אדלשטיין**, רבה של גוש קטיף **הרב יגאל קמינצקי** ו**דוד חטואל**. בשם תושבי גוש קטיף נשאו דברים **אורי מנשרי, צורית ירחי ונתן בר**. כמו כן, במהלך הטקס עלו קטעי וידאו מרגשים מתקופת ההתיישבות ומתקופת הגירוש, **וקובי אפללו** ומקהלת כיפהלייב ריגשו את המשתתפים בהופעה ווקאלית מיוחדת **1**.

לא שוכחים 2 ביום ראשון התקיים כנס מרגש לציון עשור לגירוש מגוש קטיף במרכז למורשת גוש קטיף בבישוב אבני"אית", אליו הגיעו עשרות משפחות מפוני גוש קטיף מגני טל. הכנס התקיים בנוכחות השר **אורי אריאל** וח"כ **מוטי יוגב** **2**. ח"כ **יוגב** אמר למגורשים: "ניתן להרוס בתים ולגרש אנשים, אבל לא ניתן לפגוע ברוח ובאמונה. את רוח גוש קטיף לא יוכלו להרוס. חזקו ואמצו אנשי גוש קטיף, המשיכו בעוצמה וברוח במעשיכם, 'ונטעתים על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם', בתפילה ובתקווה לשוב במהרה לגוש קטיף ולראות בבניינה".

לא שוכחים 3 ביום שלישי התקיים כנס קטיף לציון עשר שנים לעקירת גוש קטיף ויישובי צפון השומרון בקריה החינוכית "נווה דקלים" שבניצן בנוכחות מאות משתתפים. הכנס נערך ביוזמת מרכז קטיף תחת הנושא של השפעות העקירה על עתיד החברה הישראלית. במהלך הכנס נערכו חמישה מושבים שונים בהשתתפות אישי

הפצת עלוני שבת בכל הארץ

שליחי הציפור שלכם
מבית מקור ראשון

הדבקת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים

לפרטים: יוסי בן הדור
052-8908518
yossib@makorrishon.co.il

עורך: אלנת זכריה **פרסום מודעות:** נדב מלכה 052-5665052
הפצה: מקור ראשון- יוסי 052-8908518 **תמונות:** מירי צחי, מטה המאבק, מירי שמעוניבץ, אבינעם גואלמן, פיקוד העורף, אבי טקסל, מאיר אליפור
עיצוב: מ. פלדמן, תקוה דגן, אסף קרדש **הפקה:** **יש שחר הפקות** בע"מ
לתגובות: perla@myesha.org.il אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

המוציא לאור: **מועצת יש"ע**
ביהודה ושומרון וחבל עזה
מועצת היישובים היהודיים
רמת הגולן 55, ירושלים
טלפון 02-6211999 פקס 02-6516662
www.myesha.org.il